

دستورالعمل و سیاست‌های تدوین برنامه بذر گندم سال زراعی 1402-1403 استان‌ها

- 1- تدوین برنامه تولید بذر استان باید براساس میزان نیاز کشاورزان، پایه های بذری قابل تامین از استان، استفاده از ارقام جدید و پرمیانسپیل، برنامه‌ریزی توزیع، ظرفیت‌های واقعی تولید شرکت‌ها و سیاست‌های حمایتی تدوین گردد.
- 2- با توجه به اجرای دو طرح عظیم جهش تولید در دیم‌زارها و کشاورزی قراردادی، در سال‌های آتی قطعاً تقاضای بذر افزایش خواهد یافت لذا در تدوین برنامه بذر استان به این دونکته مهم توجه شود.
- 3- در سال زراعی 1402-1403 تامین بذر گواهی شده گندم بر اساس برنامه اقتصاد مقاومتی در کشت آبی به میزان 65 درصد بذر مورد نیاز کشاورزان و 37 درصد در کشت دیم هدفگذاری گردیده است..
- 4- با توجه به سیاست‌های جدید معاونت زراعت که از سال 1388 اجرایی شده است، ارقام با عمر بیش از 8 سال در چرخه تولید بذر رسمی با ارقام جدید جایگزین گردد، لذا ترتیبی اتخاذ تا این سیاست به عنوان یک اصل در برنامه ریزی تولید بذر استان در سال جاری مد نظر قرار گیرد.
- 5- با توجه به احتمال تداوم خشکسالی و کاهش نزولات جوی و مطابق سیاست ابلاغی، و برای کاهش ریسک خشکسالی و تحقق کامل برنامه بذر و اطمینان در تولید بذور گندم وجود دیم، کشت کلیه مزارع پرورش 1، پرورش 2، پرورش 3 و طبقه مادری به صورت آبی خواهد بود. کشت مزارع گواهی شده در شرایط آبیاری تکمیلی و مناطق پر باران استان صورت گیرد. لذا تخصیص سهمیه به شرکت‌ها باید بر این اساس صورت گیرد. بدیهی است انگیزه های تولید دیم در شرایط آبی براساس قراردادهای منعقد شده همانند سال های قبل پرداخت خواهد شد.
- 6- با توجه به سیاست معاونت زراعت، کل برنامه تولید بذر استان ها باید توسط بخش خصوصی در همان استان، صورت گرفته و سهمیه شرکت خدمات حمایتی در استان‌های باقی مانده با کسب مجوز لازم از شرکت خدمات حمایتی کشاورزی مرکز امکانپذیر می باشد.
- 7- اختصاص سهمیه به شرکت های تولیدکننده بذر گندم و جو برنامه تنظیمی باید براساس رتبه و ظرفیت شرکت (نتایج دومین مرحله رتبه بندی شرکت‌ها) تهیه و در جلسه مطرح گردد. اختصاص سهمیه فقط به شرکت های دارای مجوز قطعی (براساس گزارش نماینده موسسه ثبت در استان) صورت گرفته و از تخصیص هرگونه سهمیه مشروط به شرکت‌های فاقد مجوز قطعی جدا خودداری گردد.
- 8- در سال زراعی جاری برنامه سطح زیرکشت و تولید بذور گندم دوروم به صورت جداگانه جهت کشت در استان‌های دارای کشت گندم دوروم آبی و دیم ابلاغ خواهد شد، لذا این برنامه بخشی از برنامه کل تولید بذر گندم استان بوده در تدوین برنامه گندم میزان تولید بذر گندم دوروم به صورت جداگانه محاسبه و در برنامه آورده شود.
- 9- کلیه شرکت ها تولید کننده موظف به عقد قرارداد و آموزش پیمانکاران تحت پوشش در مراحل مختلف تولید بذر می‌باشند.
- 10- پس از تنظیم و توافق برنامه استانی در جلسات و تنظیم صورتجلسه برنامه توافق شده برنامه مصوب و ابلاغی استان خواهد بود لذا برنامه در تنظیم آن باید نهایت دقت اعمال گردد و پس از توافق به عنوان برنامه تلقی می‌گردد.
- 11- در استان‌هایی که سابقه بیماری لکه باکتریائی گندم در سال های گزارش گردیده، اصول زراعی، تناوب رعایت و از تکثیر درازایی که سابقه بیماری داشته‌اند خودداری گردد. در این خصوص کارشناس ثبت و گواهی بذر نظر کارشناسان مدیریت حفظ نباتات استان را در انتخاب مزارعی که فاقد آلودگی باشند را دقیقاً در تأیید مزارع بذری رعایت نمایند.
- 12- در استان‌هایی که احتمالاً بذور مانده در انبار خواهند داشت میزان بذور مانده در انبار از سهمیه ابلاغی کسر گردد.

- 13- برنامه ابلاغی تولید بذر استان براساس بذر فرآوری شده خالص تحویل در کیسه می‌باشد. لذا در زمان برنامه ریزی، عقد قرارداد با پیمانکاران و خرید این موضوع رعایت گردد.
- 14- در برنامه‌ریزی توسعه ارقام جدید و پرمپتانسیل با مقادیر پائین مصرف بذر، باید مدنظر قرار گیرد تا امکان تکثیر سریع ارقام فراهم تا سهم ارقام قدیمی کاهش و تدریجی حذف گردند.
- 15- از مهمترین نکات افزایش مربوط به ضریب استفاده از بذور گواهی شده است گندم دیم می باشد. لذا تحت پوشش قرار گرفتن مزارع گندم دیم با 45 درصد مزارع گندم با این رویکرد فاصله دارند اهتمام ویژه طلب می نماید.
- 16- به منظور بررسی عملکرد استان در زمینه تولید بذر، میزان تحقق برنامه، بازدید از مزارع و ارائه توصیه های فنی و بررسی مسائل و مشکلات مزارع تولید بذر، کارگروه سه نفره متشکل از مدیر زراعت، مدیر حفظ نباتات و کارشناس مسئول کنترل و گواهی بذر زیر نظر کمیته فنی بذر استان تشکیل و فعالیت نماید.
- 17- کمیته فنی استانها موظف هستند گزارشات کشت مزارع بذری را طبق فرمت ابلاغی تهیه و وبه موقع ارسال نمایند.
- 18- با توجه به اینکه برخی از ارقام وارداتی در فهرست ملی گیاهی ثبت و توسط برخی شرکت هادر حال تولید و تکثیر می‌باشند لذا برنامه تولید بذر این استان ها نیز مانند سایر ارقام در برنامه تکثیر و تدارک بذر استان آورده شود.
- 19- موسسات تحقیقاتی اصلاح و تهیه نهال و بذر و تحقیقات دیم کشور موظف هستند با هماهنگی دفاتر مجری طرح گندم و محصولات اساسی نسبت به تامین بذور پایه استان ها توافق و سپس اقدام نمایند و راسا مجاز به ارسال بذور پرورش 2 و 3 به استان ها نمی باشند .
- 20- موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال موظف به ارسال گزارشات به تفکیک جزئیات به صورت ماهانه می‌باشد.

برنامه زمانبندی تدوین برنامه تکثیر و تدارک بذر گندم و جو کشور در سال زراعی 1402-1403

ردیف	شرح عملیات اجرایی	مجری	زمان
1	اعلام برنامه پیشنهادی تولید بذر گندم و جو بر اساس برنامه اقتصاد مقاومتی و برنامه ابلاغی سطح زیر کشت و تولید استان ها	دفتر گندم و دفتر غلات و محصولات اساسی	هفته اول شهریور
2	تهیه برنامه تولید بذر استان بر اساس برنامه ابلاغی دفتر تخصصی، سطح زیر کشت و میزان میزان هسته های بذری	کمیته فنی بذر استان	نیمه اول شهریور
3	تصویب برنامه تولید بذر استان در جلسه کمیته فنی بذر استان با حضور کلیه اعضاء و شرکت های تولید بذر استان و ارسال برنامه مصوب به دفاتر تخصصی	کمیته فنی بذر استان	نیمه اول شهریور
4	جمع بندی و بررسی اولیه برنامه بذر استان	دفتر تخصصی و گروه بذر	نیمه دوم شهریور
5	تشکیل جلسات کمیته فنی بذر گندم و جو کشور با حضور اعضای کمیته فنی بذر استان و اعضای کمیته کشور در تهران به منظور نهائی نمودن برنامه بذر استان	کمیته فنی بذر مشترک استان و کشوری	هفته اول مهرماه
6	آغاز عملیات اجرایی برنامه توافق شده در نشست کمیته فنی	معاونت بهبود تولیدات گیاهی استان	نیمه اول مهر ماه تا پایان آبان
7	ارائه اصلاحات نهائی و ابلاغ برنامه به استان	گروه بذر و دفتر تخصصی	نیمه دوم آبان
8	تدوین کتاب بذر بر اساس برنامه ابلاغی	گروه بذر و دفتر تخصصی	آذرماه